

end der kan være paa Landet, ligesom Fordelingen af Byrdene vel i Reglen i de større Kommuner vil blive forholdsviis billigere, end den kan ventes at blive det paa Landet. Ganske vist kan det, som Ministeren sagde, ramme en fattig Mand meget haardt, naar maasse hans hele Eiendom bliver meget stærkt medtagen ved Foranstaltninger for at slukke Ilden i f. Ex. en rig Herremands Eiendom, men jeg ser ikke rettere, end at fordi det er en Uretfærdighed, at han skal lide herfor, bliver Uretfærdigheden ikke mindre derved, at man lægger den over paa andre maasse smaa og fattige Mænd i Sognet, til hvis Fordel Slutningsforanstaltninger slet ikke have fundet Sted. Det er jo endog muligt, at den Mand, til hvis Fordel Slutningsforanstaltningerne have fundet Sted, bor i en anden Kommune, og at den hele Kommune slet ikke har havt videre Interesse af, at Slutning fandt Sted, men desuagtet skal den Skade, der var slet derved, betales af den. Det er i alle saadanne Tilfælde det ene Naturlige, enten at de komme til at betale Staden, til hvis Fordel Slutningen er slet, eller at man overlader til de Paagjældende selv at sikke sig mod en saadan Skade. Man siger, at der er ikke saadanne Forsikringselskaber. Men hvorfor kunne saadanne Forsikringselskaber ikke komme? Vi gaa jo stadig frem i denne Henseende som i saa mange andre. I Begyndelsen, da jeg havde Sæde i Rigsdagen, kom der hyppig Andragender hertil om at faae Erstatning for Haglskade. De bleve afviste, fordi man mente, at Beboerne selv maatte sikke sig derimod, og nu har der efterhaanden dannet sig Forsikringselskaber derfor. Paa lignende Maade vil man sikkert gaa frem i dette Tilfælde, naar det viser sig, at der virkelig er en almindelig Trang tilstede dertil, og det er nu allerede blevet oplyst, at der har dannet sig et Selskab i den Retning. Det blev ogsaa for 6 Aar siden af sagkyndige Mænd erklæret, at der var Intet til Hinder for, at man meget let kunde faae saadanne Forsikringer tegne, naar der virkelig var et Ønske derom; men en Lov som denne vil naturligviis tilintetgjøre Muligheden af, at saadanne Selskaber dannes. Med Hensyn til det Princip, som blev fremhævet, at en Skade, som sker af det Offentlige, ogsaa bør erstattes af det Offentlige, blev der af den daværende Justitsminister i Motiverne udtalt, at Erstatning af det Offentlige burde ske i alle Tilfælde, hvor det ikke stod i Gierens Magt selv at sikke sig, men her er jo intet Bevis for, at det ikke skulde staa i Gierens Magt selv at sikke sig; bliver Trangen som sagt virkelig alvorlig følt, vil der da kunne sig Forsikringselskaber i denne Retning. Skulde der ske enkelte haarde Tab for enkelte Smaamænd, saa tror jeg, at Stemningen i Kommunerne i Reglen er saaledes, at de, saalænge Tabet ikke kan afværges paa anden Maade, ville ad Frivillighedens Vej hjælpe en saadan Mand; og vi maa ikke

glemme, at det ogsaa kan gaa i en ganske anden Retning, at der f. Ex. i en lille Kommune kan ligge en stor Herregaard med Drivhuse, et stort og kostbart Haveanlæg, og at saadanne Drivhuse og Haveanlæg kunne blive ødelagte af den Mængde Folk, der paa Landet i Ildbrandstilfælde strømmen til, ofte i Mulk og Mørke, og at i saa Fald kan Erstatningen, der maasse kunde løbe op til Tusinder, blive lagt over paa mange af det lille Sogns Beboere, som maasse bo langt derfra i Udslyttersteder eller dog saaledes, at de paa ingen Maade have havt nogenjombestemt Gavn for deres Eiendommens Vedkommende af de Slutningsforanstaltninger, som have fundet Sted. Det er dog en aabenbar Ubillighed og Uretfærdighed. Det kan ogsaa tænkes, at man f. Ex. skal have Vand fra en Mergelgrav, der ligger midt i en Hvedemark, eller at man maa bryde igjennem kostbare Segn for at skaffe Vand tilstede. Er det nu ikke aldeles ubilligt, at mange Mennesker, hvis Eiendomme ikke udsættes for at lide Noget ved den Brand, der er opkommet, derfor skulle erstatte den Skade, som sker paa denne Maade. Jeg kan ikke se Andet, end at Forslaget om at udstrække dette Lovforslag til Landet, er i allerhøjeste Grad uretfærdigt, og naar den ærede Justitsminister saa bestemt beraaer sig paa Retfærdigheden som det, der skulde tale for, at dette Lovforslag skulde gaa igjennem, maa jeg ligesaa bestemt paaberaabe mig, at det er en Uretfærdighed, Lovforslaget vil indføre paa Landet, og jeg maa derfor stemme med Mindretallet og ønske, at dets Forslag maa blive vedtaget.

Justitsministeren: Det ærede Medlem, som nu satte sig, fremsatte nogle Sætninger, som vare fuldstændig rigtige, men det er ubegribeligt, hvorledes han isølge saadanne Præmisses kunde komme til det Resultat, hvortil han kom. Han sagde: Hvad er naturligere og rigtigere, end at de betale, som have Fordel af de Foranstaltninger, hvorom der er Spørgsmaal? Fuldstændig rigtig, derfor skal Kommunen, som har Fordel af, at Ildbrande slukkes, og ikke udbrede sig videre i Kommunen, betale den Skade, som tilføies den enkelte i Kommunens Interesse, og jeg gad dog nok vidst, om man, naar man ret stiller sig for Die, hvad der her er Tale om, dog ikke vil komme til at erkjende dette. Der opstaar en Ildbrand. For at kunne slukke den, kører man over Naboens Mark eller Have; er det i hans Interesse, naar man kører over hans Mark og Have? Nei, aldeles ikke, det er for at redde det Hus, som er antændt og maasse andre Huse, som ligge paa den anden Side. Efter Mindretallets Mening skal altfaa den enkelte Mand staa rolig og se paa og finde sig i, at hans Sød og Ugrøde nedføres og nedtrampes for at slukke en Ildbrand, som slet ikke rammer ham og slet ikke truer ham. Er det ikke naturligt, at — for at følge det ærede